

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.05.2005
KOM(2005) 204 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET,
EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om hurtigere overgang fra analog til digital radio-/tv-spredning

{SEK(2005)661}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET,
EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om hurtigere overgang fra analog til digital radio-/tv-spredning

(EØS-relevant tekst)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé.....	3
2.	Indledning	4
3.	Overgangsprocessen i medlemsstaterne	5
4.	Fordelene ved digital radio-/tv-spredning.....	6
5.	Den europæiske Dimension	8
6.	Konklusion.....	10

1. RESUMÉ

Denne meddelelse bygger på meddelelsen fra 2003 om overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning (fra digital "overgang" til analog "afvikling")¹. På baggrund af medlemsstaternes overgangsplaner², der er offentliggjort som led i eEurope-handlingsplanen, og en nylig udtalelse fra Frekvenspolitikgruppen³ foreslås en frist for endelig afvikling af analog jordbaseret tv-spredning i hele EU.

Overgangen til digitalradio og -tv vil stimulere innovation og vækst på markedet for forbrugerudstyr og bidrage til gennemførelsen af den fornyede Lissabon-dagsorden. For forbrugerne omfatter fordelene ved digital radio-/tv-spredning⁴ blandt andet forbedret billed- og lyd kvalitet, bedre modtagelse på bærbare og mobile medier, flere tv- og radiokanaler samt forbedrede informationstjenester⁵. En væsentlig økonomisk fordel består i, at der frigøres frekvensressourcer ved afviklingen af analog jordbaseret tv-spredning, da digital-tv udnytter frekvenserne betydelig mere effektivt end analogt tv. Dette skaber en enestående mulighed for at genbruge en værdifuld del af radiofrekvenserne til tjenester, der kombinerer mobiltelefoni og jordbaseret radio-/tv-spredning, og til andre nye grænseoverskridende og fælleseuropæiske elektroniske kommunikationstjenester. Jo tidligere overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning indledes på nationalt plan og jo kortere overgangsperioden er, des hurtigere bliver disse fordele til virkelighed.

Der er i dag kun ringe eller slet ingen koordinering af medlemsstaternes overgangsplaner. De medlemsstater, der allerede har bekendtgjort en afviklingsdato, kan opdeles i to grupper: en gruppe, der vil afvikle analog tv-spredning senest i 2010, og en gruppe, der vil vente til 2012. De økonomiske og sociale fordele for EU som helhed vil først kunne realiseres fuldt ud, når alle medlemsstater har afviklet analog tv-spredning. Kommissionen foreslår derfor, at starten af 2012 sættes som sidste frist for afvikling i hele EU. De medlemsstater, der endnu ikke har bekendtgjort en dato for afviklingen, opfordres til inden udgangen af 2005 at offentliggøre planer for, hvordan de vil gennemføre en afvikling inden den foreslåede frist i 2012.

Hvad angår de frekvenser, der frigøres ved afvikling af analog jordbaseret tv-spredning, bør medlemsstaternes frekvensplaner være fleksible nok til at tillade indførelse af andre elektroniske kommunikationstjenester end digitale radio-/tv-spredningstjenester. En del af de frigjorte frekvenser bør stilles til rådighed for fælleseuropæiske tjenester. Dette mål bør følges op i lyset af den teknologiske, reguleringsmæssige og markeds mæssige udvikling. Det er vigtigt, at medlemsstaterne sikrer tilstrækkelig fleksibilitet på dette område i forbindelse med internationale forhandlinger om frekvenser.

---

¹ KOM(2003) 541, se http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommm/doc/useful_information/library/communic_reports/switchover/acte_en_vf.pdf

² Medlemsstaternes planer er offentliggjort på Europa-netstedet:

³ Se http://rspg.groups.eu.int/doc/documents/meeting/rspg5/rspg04_55_opinion_digit_switchover.pdf

⁴ 'Digital radio-/tv-spredning' omfatter i dette dokument transmission af digitale radio- og tv-signaler via alle slags net (dvs. jordbaserede net, kabelnet, satellitnet og DSL-net).

⁵ De fleste af disse fordele – men ikke alle – er fælles for digitalisering af alle slags net.

Et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse, drøfter bedste praksis, hvad angår forbrugeroplysningsstrategier, finansieringsaspekter, kapaciteten i net med 'must-carry'-forpligtelser og situationen for digitalradio.

2. INDLEDNING

I september 2003 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning (fra digital "overgang" til analog "afvikling")⁶. Meddelelsen beskrev fordelene ved at gå over til digital-tv, udforskede forskellige mulige strategier og igangsatte en debat om EU's politik vedrørende omfanget og den fremtidige anvendelse af de frekvenser, som potentielt frigives ved afvikling af analog jordbaseret tv-spredning⁷. I november offentliggjorde Frekvenspolitikgruppen en udtalelse om de frekvensmæssige konsekvenser af overgangen til digital jordbaseret radio-/tv-spredning⁸.

I nærværende meddelelse fastlægges en holdning på baggrund af en analyse af de overgangsplaner i medlemsstaterne, der er blevet offentliggjort som led i eEurope-handlingsplanen⁹, og Frekvenspolitikgruppens udtalelse. Meddelelsen trækker også på resultaterne af undersøgelser, der er blevet gennemført for Kommissionen, om handel med frekvenser og liberalisering heraf¹⁰ og om frekvensforvaltning i forbindelse med radio-/tv-spredning¹¹.

Meddelelsen ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, SEC(2005)661, der indeholder mere detaljerede oplysninger om overgangsplanerne i medlemsstaterne, og om hvad overgangen indebærer for frekvensplanlægning, finansiering og digitalradio.

Udbydere af radio- og tv-transmissionstjenester er enten allerede gået over til digital transmission eller har til hensigt at gøre det i nær fremtid¹². På efterspørgselssiden vælger brugerne, hvor de har mulighed for det, i stigende grad digital frem for analog transmission. Som følge af disse udbuds- og efterspørgselstendenser er digital radio- og tv-transmission i Det Forenede Kongerige allerede nået op på en markedsandel på 57 %, og det forventes, at Europa i starten af 2010 hovedsagelig vil anvende digital radio-/tv-spredning, og at analog transmission til den tid vil spille en mindre og støt aftagende rolle.

---

⁶ Se fodnote 1.

⁷ Ved 'afvikling' forstås i denne meddelelse afvikling af analog jordbaseret tv-spredning, medmindre andet udtrykkeligt fremgår. Derimod omfatter udtrykket 'overgang' overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning i alle net, herunder navnlig jordbaserede net, kabelnet, satellitnet og DSL-net.

⁸ Se fodnote 3.

⁹ Se fodnote 2.

¹⁰ Se "Study on conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community" (undersøgelse af betingelserne og mulighederne for indførelse af sekundær handel med frekvenser i Det Europæiske Fællesskab) på adressen:

http://europa.eu.int/information_society/topics/telecoms/regulatory/studies/index_en.htm

¹¹ Se "Study on Spectrum Management in the field of Broadcasting" (undersøgelse om frekvensforvaltning i forbindelse med radio-/tv-spredning) på adressen:

http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommm/doc/useful_information/library/studies_ext_consult/spectrum_mgmt_bc_dswofinal_report_v3.pdf

¹² Siden 1980'erne er der ikke kommet nye udbydere på markedet i Europa, der anvender analog teknologi. De nye udbydere, f.eks. satellit- og DSL-udbydere, anvender udelukkende digital transmission.

3. OVERGANGSPROCESSEN I MEDLEMSSTATERNE

Den offentlige høring, der blev gennemført af Frekvenspolitikgruppen, viste, at de største hindringer for en hurtig overgang er følgende:

- På politisk plan: manglende politiske beslutninger på nationalt plan, f.eks. om afvikling af analog tv-spredning, eller beslutninger om ikke at fastsætte en afviklingsdato, og mangel på en overordnet europæisk strategi og politik.
- På økonomisk/markedsfølsomt plan: behovet for en bred basis af installerede modtagere; ringe forbrugerefterspørgsel på grund af manglende incitamenter til at skifte til digital teknologi (ingen fornemmelse af at opnå fordele, prisen på modtagerapparater osv.); operatørernes tilbageholdenhed med at investere på grund af de økonomiske risici.

På grundlag af en analyse af medlemsstaternes overgangsplaner har Kommissionen udpeget en række faktorer, der bidrager til en vellykket overgangspolitik:

1) Overgangsprocessen bør være markedsdrevet, men samtidig er der brug for **koordinering mellem de forskellige radio- og tv-selskaber** for at sikre en glat teknisk og forretningsmæssig gennemførelse (f.eks. koordinerede tidsplaner). Der er en tendens til, at medlemsstater, der ikke blot lader markedet styre udviklingen, men også gør en klar forvaltningspolitisk indsats for at koordinere radio- og tv-selskabernes overgangsproces, gennemfører indførelsen af digital teknologi hurtigere. Et vigtigt aspekt af koordineringen består i at opnå enighed om tidsplanen for de forskellige faser. Derved skabes der større sikkerhed for de markedsdeltagere, der leverer digitale produkter og tjenesteydelser, og dette vil tilskynde dem til at stimulere efterspørgslen. En målrettet koordinering mellem alle relevante aktører gavner således den nationale overgangsproces. En hurtig overgang giver direkte fordele på medlemsstatsplan.

2) En anden faktor, der er afgørende for, om den nationale overgangsproces gennemføres med succes, er en effektiv **informationsstrategi over for forbrugerne** med henblik på at oplyse dem om, hvilke programmer der leveres digitalt, og hvilket udstyr der er nødvendigt for at modtage disse programmer. Den digitale teknologi giver også mulighed for at tilgodese handicappedes særlige behov bedre, og der bør lægges vægt på tilgængelighed ved udformning af brugergrænsefladen, f.eks. elektroniske programguider og modtagerudstyr.

Bedste praksis i forbindelse med forbrugeroplysningsstrategier, som Kommissionen har udledt af de nationale overgangsplaner, forelægges i kapitel B 1 i det tilknyttede arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene. Hvad overgangen til digital radio-/tv-spredning indebærer for frekvensplanlægningen forklares i kapitel B 2, og kapitel B 3 indeholder en analyse af finansieringsaspekterne. Kapacitetsaspekterne i forbindelse med net med 'must-carry'-forpligtelser og situationen for digitalradio beskrives i kapitel B 4 og B 5.

De nuværende overgangsplaner vedrører hovedsagelig jordbaserede platforme. Princippet om teknologineutralitet, der er forankret i EU-lovrammerne, betyder, at reguleringen hverken må pålægge eller diskriminere til fordel for brug af en bestemt type teknologi, men det forhindrer ikke en medlemsstat i at træffe foranstaltninger, der står i et rimeligt forhold til målet, for at

fremme specifikke teknologier til transmission af digital-tv som et middel til at udnytte frekvensressourcerne mere effektivt¹³. Kommissionen erindrer dog om, at overgangen til digital-tv er en proces, der omfatter forskellige net, forretningsmodeller og tjenester¹⁴, og enhver differentieret behandling af markedsdeltagere eller teknologier skal begrundes.

4. FORDELENE VED DIGITAL RADIO-/TV-SPREDNING

Digital-tv giver forbrugerne en række fordele i forhold til analogt tv: øgede valgmuligheder i kraft af flere tv- og radio-kanaler, forbedret billed- og lyd kvalitet og dermed større effekt og en mere virkelighedsro oplevelse; større fleksibilitet i kraft af en bedre modtagelse på bærbare og mobile medier, og forbedrede, interaktive informationstjenester, der medfører øget brugerdeltagelse. Disse fordele skyldes hovedsagelig muligheden for at bearbejde og komprimere digitale data, således at netkapaciteten kan udnyttes langt mere effektivt, end det er tilfældet med analoge signaler.

Den digitale teknologi giver også mulighed for at tilgodese ældres og handicappedes særlige behov bedre ved hjælp af støttetjenester såsom forbedrede undertekster, ledsagende tale og tegnsprog. Der bør lægges vægt på tilgængelighed ved udformning af brugergrænsefladen, f.eks. elektroniske programguider og modtagerudstyr.

Desuden medfører overgangen til digital radio-/tv-spredning lavere transmissionsomkostninger for operatører af radio- og tv-spredningsnet. Endvidere kan der forventes en stigning i salget af digitalt modtagerudstyr. Det skønnes, at der årligt sælges op mod 20 mio. digital-tv-modtagere (dekodere og tv-apparater med indbygget dekode) i Europa. Herudover bliver arkivering og bearbejdning af indhold lettere, og samlet kan disse forskellige følgevirkninger bidrage væsentligt til vækst og beskæftigelse på ikt-markederne.

En særlig fordel ved at gå over til digital radio-/tv-spredning er, at der **frigøres frekvensressourcer**, navnlig ved afviklingen af analog jordbaseret tv-spredning. Medlemsstaterne skønner i deres overgangsplaner, at digital jordbaseret tv-spredning udnytter frekvensressourcerne tre til seks gange så effektivt som analog jordbaseret tv-spredning¹⁵. Dette åbner mulighed for at tage en værdifuld del af frekvensressourcerne i brug til andre formål¹⁶. Mulighederne omfatter følgende:

- **Nye eller forbedrede radio-/tv-spredningstjenester** som f.eks. flere programmer, ekstrafunktioner til programmer, bedre billedkvalitet, herunder bredskærms- og højopløsnings-tv, bedre lyd kvalitet, datatjenester og interaktive tjenester, personligt tilpasset tv og mobil-tv. Sådanne tjenester kan bidrage til at opfylde mål af almen

---

¹³ Se betragtning 18 i rammedirektivet og fodnote 16.

¹⁴ Se fodnote 1.

¹⁵ Se også fodnote 3. Udtalelsen fra Frekvenspolitikgruppen indeholder mere detaljerede oplysninger om, hvordan frekvensgevinsten beregnes. Effektivitetsgevinsten ved digital teknologi i forhold til analog teknologi er endnu større ved kabel- og satellittransmission.

¹⁶ På grund af signalforplantningsegenskaberne i det frekvensområde, der i dag er allokeret til jordbaseret radio-/tv-spredning, kan dette frekvensområde også anvendes til en lang række trådløse og mobile tjenester, såsom individuel kommunikation (tale, lyd, levende billeder), eftersom signalet trænger gennem bygninger og kan modtages, når man er undervejs, og afsender og modtager ikke behøver være inden for hinandens synsfelt. Ved signaltransmission i det frekvensområde, der i dag er allokeret til satellitbaseret radio-/tv-spredning, skal synsfeltkriteriet derimod være opfyldt, og signalet trænger ikke gennem bygninger. Dette begrænser udvalget af mulige anvendelser i denne del af frekvensområdet betydeligt.

interesse, såsom kulturel mangfoldighed og mediepluralisme. Desuden kan nye tjenester øge tilgængeligheden for handicappede.

- **Tjenester, der kombinerer mobiltelefoni med jordbaseret radio-/tv-spredning**, f.eks. mobil 'dataspredning' (datacasting). I et mobilt samfund er der et uafbrudt stigende behov for mobil information og for, at alle mulige medier og tjenester er tilgængelige og til rådighed overalt. Det er tvivlsomt, om dette behov kan opfyldes af mobilkommunikationstjenester alene, og en mulig løsning er således en kombination af mobilkommunikation og radio-/tv-spredning¹⁷. Udvikling og afprøvning af sådanne tjenester i de frekvensbånd, der bliver til rådighed efter afviklingen af analoge tjenester, giver store muligheder for innovation¹⁸. Derudover er operatører af konventionel mobilkommunikation interesserede i frekvensressourcer i lavere frekvensbånd end dem, der benyttes i dag, for at sikre fuld geografisk dækning med en acceptabel investering.
- **Andre nye elektroniske kommunikationstjenester**, der adskiller sig fra de fast- og mobilnet-tjenester, der tilbydes i dag, som f.eks. trådløse lokalnet og trådløse byområdenet (Metropolitan Area Networks – MAN). Succesen med trådløse lokalnet, der drives i tilladelsesfri frekvensbånd, forventes at øge kravet om, at der frigøres yderligere frekvenser til tilladelsesfri brug som et middel til at stimulere innovation og lade revolutionerende teknologier udfordre eksisterende tjenester.

Når der kommer nye markedsdeltagere på alle disse områder på forskellige niveauer i værdikæden, vil det bidrage til øget konkurrence og innovation, f.eks. takket være nye radio- og tv-selskaber eller udviklere af interaktive applikationer, eller til øget konkurrence mellem forskellige operatører af elektroniske kommunikationsnet.

Hovedparten af disse fordele opnås imidlertid først i den afsluttende fase af en vellykket overgangsproces, dvs. når analog tv-spredning er endeligt afviklet. I løbet af overgangsperioden kan der endda ske en midlertidig forringelse af kapaciteten (navnlig hvad angår frekvenser), for så vidt som analoge og digitale transmissioner udsendes samtidigt. Dette problem er særlig stort i områder, hvor frekvensspektret allerede er overbelastet. Der er imidlertid også områder, hvor de frekvenser, der allerede er til rådighed nu, ikke udnyttes fuldt ud.

Både tidsplanlægningen og varigheden af overgangsperioden er kritiske faktorer. **Jo tidligere processen indledes, og jo kortere overgangsperioden er, jo hurtigere opnås de fordele, der er beskrevet ovenfor.** Offentlig accept og forståelse af fordelene ved digital-tv spiller en vigtig rolle, når det gælder om at fremskynde overgangen. Det samme gælder befolkningens forståelse af de yderligere fordele, der kan opnås efter den endelige afvikling af analog jordbaseret tv-spredning og fuld konvertering af kabelnet til digital teknologi¹⁹. Detailpriserne på digitale dekoder er faldet siden Kommissionens første meddelelse om overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning. Prisen på tv-apparater med indbygget digital dekoder er også faldet. For de fleste forbrugere er overkommelige priser på digitalt tv-udstyr derfor et spørgsmål, der volder mindre og mindre bekymring.

---

¹⁷ Nogle aktører understreger, at digital radio-/tv-spredning kan være et mere effektivt middel end mobilkommunikation til at levere bestemte typer indhold til et bredt publikum.

¹⁸ I de tidlige udviklingsfaser er der mulighed for at udforme teknologier og tjenester på en sådan måde, at man undgår problemer med tilgængeligheden for handicappede.

¹⁹ Overgangen fra analog til digital teknologi inden for satellit-tv er langt fremme, og der er allerede opnået en frekvensgevinst.

I betragtning af, hvilken betydning de frekvensbånd, der frigøres ved afviklingen af analog jordbaseret tv-spredning, kan få for indførelsen af nye og innovative tjenester, er det også vigtigt, at man ikke sætter urimelige begrænsninger for genanvendelsen af disse frekvensbånd. Medlemsstaternes frekvensplaner bør være tilstrækkeligt fleksible til at tillade en fremtidig indførelse af andre elektroniske kommunikationstjenester end digitale radio- og tv-tjenester. **Et vigtigt mål for EU og medlemsstaterne på den regionale radiokommunikationskonference i 2006 (RRC06) og den verdensomspændende radiokonference i 2007 (WRC07) bliver at bevare muligheden for fleksibilitet i brugen af de frekvensbånd, der tidligere blev brugt til analog radio-/tv-spredning.** Mens der er brug for fleksibilitet, hvad angår *allokeringen* af frekvenser, er det ikke nødvendigt på nuværende tidspunkt at tage stilling til, hvordan frigjorte frekvenser tildeles til de enkelte brugere. Yderligere oplysninger om, hvad overgangen til digital radio-/tv-spredning indebærer for frekvensplanlægningen, findes i kapitel B 2 i det arbejdsdokument, der ledsager denne meddelelse.

Endvidere vil overgangen til digital radio-/tv-spredning blive fremmet af reel konkurrence på markedet for digitale radio- og tv-transmissionstjenester. For at sikre, at slutbrugerne får størst muligt udbytte af overgangen til digital teknologi, skal de nationale tilsynsmyndigheder sørge for, at virksomheder med en stærk position på markeder for digital radio-/tv-transmission²⁰ pålægges passende forpligtelser i overensstemmelse med artikel 16 i rammedirektivet.

5. DEN EUROPÆISKE DIMENSION

Ud over de fordele, der kan opnås på nationalt plan ved at fremskynde overgangsprocessen, vil man kunne opnå en øget positiv afsmitningseffekt på tværs af medlemsstaterne. Mange af **de nye teknologier og tjenester er afhængige af, at der samles en kritisk masse af brugere på europæisk plan, og de bliver mere attraktive, jo større grundlaget af installeret teknologi er i Europa.**

Markedsdeltagerne er bekymrede for, at udviklingen af nye tjenester vil blive hæmmet af forskellige gennemførelsesstrategier i de forskellige lande i Europa. De efterlyser navnlig retssikkerhed i spørgsmålet om, hvilke jordbaserede frekvenser der vil være til rådighed, og kræver, at hindringer som følge af landegrænser minimeres.

Hvis der sættes skub i overgangsprocessen på nationalt plan, og medlemsstaterne følger en fælles strategi for overgangsperioden og datoen for afvikling af analog tv-spredning, vil det gøre det lettere at gennemføre en hurtig overgang i Europa. Frekvenspolitikgruppen foreslår, at der opstilles et begrænset antal tidsplaner, som medlemsstaterne kan vælge i mellem, og at man forsøger at enes om en fælles slutdato for overgangsprocessen²¹.

Frekvenser til fælleseuropæiske tjenester og mange grænseoverskridende tjenester såsom trafikoplysninger og flådestyring, mobilkommunikation og dataspredning (datacasting) vil først kunne stilles til rådighed på europæisk plan, efter at analog tv-spredning er afviklet i alle medlemsstater. Grænseoverskridende tjenester vil dog kunne lanceres tidligere i de medlemsstater, hvor afviklingen allerede er gennemført. Der er derfor grund til at fremskynde de

---

²⁰ Se marked 18 i bilaget til Kommissionens henstilling af 11. februar 2003 om relevante produkt- og tjenestemarkeder
http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommerce/doc/useful_information/library/recomm_guidelines/relevant_markets/i_11420030508en00450049.pdf

²¹ Se fodnote 3

nationale overgangsprocesser og forsøge at nå til enighed om en dato, hvor analog tv-spredning skal være afviklet i samtlige medlemsstater. Et sådant skridt vil medvirke til at overvinde den nuværende opsplitning af de europæiske digital-tv-markeder og sætte de europæiske markedsdeltagere i stand til at konkurrere på verdensplan i alle led af digital-tv-værdikæden. Dette vil få positive økonomiske følger²² (eksport, royaltyafgifter, styrket position mht. intellektuel ejendomsret (IPR) og forvaltning af digitale rettigheder (DRM), konkurrencedygtigt indhold, mv.).

Hvor hurtigt Europa som helhed kan gå frem, afhænger dels af tempoet i de nationale overgangsprocesser generelt og dels af tempoet i de langsomste medlemsstater. Analoge tv-senders høje sendeeffekt og analoge modtageres følsomhed over for interferens betyder, at selv en begrænset videreførelse af analoge tjenester i enkelte medlemsstater vil hæmme indførelsen af nye tjenester. **Frekvensgevinsten på nationalt plan vil derfor afhænge nøje af, hvor mange nabolande der allerede har afviklet analog tv-spredning, og den vil først kunne realiseres fuldt ud på europæisk plan, når analog radio-/tv-spredning er ophørt fuldstændigt i EU og nabolandene²³.**

I USA går Federal Communications Commissions (FCC) aktuelle planer ud på at afvikle analog jordbaseret tv-spredning og reallokere de frigjorte frekvenser pr. 1. januar 2009. Ifølge en meddelelse for nylig vil der blive truffet en bindende afgørelse om afviklingsdatoen i løbet af 2005²⁴. Korea har meddelt, at det vil afvikle analog jordbaseret tv-spredning ved udgangen af 2010, og i Japan vil det ske i 2011.

På grundlag af de oplysninger, der er stillet til rådighed for Kommissionens tjenestegrene, er der opstillet følgende oversigt over planerne for endelig afvikling af analog jordbaseret tv-spredning i medlemsstaterne:

<i>Gruppe</i>	<i>Medlemsstater</i>
A (afvikling i slutningen af 2010 eller tidligere)	AU, DE, ES, FI, IT, MT, SE
B (afvikling i slutningen af 2012 eller tidligere)	BE²⁵, EL, SI, SK, UK, HU

Medlemsstater, der ikke figurerer i denne oversigt, har enten ikke tilkendegivet deres planer endnu eller endnu ikke tilkendegivet en afviklingsdato.

I betragtning af forskellene i medlemsstaternes strategier og i hvor langt de er nået i overgangsprocessen, erkender Kommissionen, at det ikke er realistisk at fastsætte en bindende EU-dækkende endelig afviklingsdato, der er fælles for alle medlemsstater. Men i lyset af fordelene ved en koordineret europæisk strategi for overgangen til digital radio-/tv-spredning foreslår Kommissionen, at der fastlægges **en fælles tidshorizont for overgangen til digital jordbaseret tv-spredning og for endelig afvikling af analog jordbaseret tv-spredning**. De fleste af de medlemsstater, der allerede har fastlagt en afviklingsdato, har valgt 2010 eller tidligere. Seks andre vil afslutte afviklingen senest i 2012. På dette grundlag forventer Kommissionen, at **EU som helhed i starten af 2010 vil være langt fremme i**

²² og således bidrage til at opfylde Lissabon-målene om konkurrenceevne og vækst. Se http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm

²³ Se fodnote 3.

²⁴ Tale af FCC's formand, Michael Powell, på Las Vegas Consumer Electronics Show, 6.1.2005 .

²⁵ I Flandern.

overgangsprocessen, og det foreslås, at starten af 2012 sættes som sidste frist for afvikling af analog tv-spredning i alle EU-medlemsstater.

6. KONKLUSION

Digital radio-/tv-spredning kan give forbrugerne radio- og tv-tjenester af bedre kvalitet og mange nye tjenester ud over de traditionelle. Den digitale teknologi giver også mulighed for at tilgodese handicappedes særlige behov bedre. Ved at gå over til digitalradio og -tv opnår man direkte fordele på medlemsstatsplan, og der er basis for at fremskynde overgangsprocessen i medlemsstaterne for at opnå fordele for EU som helhed.

I nogle geografiske områder er overgangen til digital jordbaseret radio-/tv-spredning allerede gennemført, og analog jordbaseret tv-spredning er afviklet. Andre medlemsstater har planer om at afslutte overgangsprocessen i løbet af de kommende par år. Derfor forventer Kommissionen, at EU som helhed i starten af 2010 vil være **langt fremme i overgangsprocessen**, og den foreslår, at **starten af 2012 sættes som sidste frist for afvikling af analog tv-spredning i alle EU-medlemsstater**. Der er krævet fleksibilitet for at sikre, at de radiofrekvenser, der i dag anvendes til analog jordbaseret tv-spredning, genbruges på den mest fordelagtige måde for samfundet og økonomien. Alle muligheder for anvendelse af disse frekvenser bør overvejes, og procedurerne for allokering og tildeling af frekvenserne skal sikre retfærdige adgangsvilkår for alle potentielle brugere. Hvis en del af de frigjorte frekvenser stilles til rådighed på EU-plan, vil det lette udbredelsen af fælleseuropæiske tjenester og applikationer, og Kommissionen vil undersøge muligheden for at lægge en koordineret strategi.